

KARİKATÜRLERİN DİLİNDEN 12 HAZİRAN 2011 TÜRKİYE GENEL SEÇİMLERİNİN ORTADOĞU'DAKİ YANSIMALARI

REFLECTIONS OF 12 JUNE 2011 TURKEY PARLIAMENTARY
ELECTIONS IN THE MIDDLE EAST THROUGH CARTOONS

أصداء الانتخابات النيابية التركية لعام ٢٠١١
في الشرق الأوسط
بريشة رسامي الكاريكاتور

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES
مركز الشرق الأوسط للدراسات الاستراتيجية

**KARİKATÜRLERİN DİLİNDEN
12 HAZİRAN 2011 TÜRKİYE GENEL SEÇİMLERİNİN
ORTADOĞU'DAKİ YANSIMALARI**

**REFLECTIONS OF 12 JUNE 2011 TURKEY
PARLIAMENTARY ELECTIONS IN
THE MIDDLE EAST THROUGH CARTOONS**

**أصداء الانتخابات النيابية التركية لعام ٢٠١١
في الشرق الأوسط
بريشة رسامي الكاريكاتور**

Rapor No: 58

Temmuz 2011

ISBN: 978-605-5330-15-6

Ankara - TÜRKİYE ORSAM © 2011

Bu raporun içeriğinin telif hakları ORSAM'a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir; ORSAM'ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tarihçe

Türkiye’de eksikliği hissedilmeye başlayan Ortadoğu araştırmaları konusunda kamuoyunun ve dış politika çevrelerinin ihtiyaçlarına yanıt verebilmek amacıyla, 1 Ocak 2009 tarihinde Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM) kurulmuştur. Kısa sürede yapılanan kurum, çalışmalarını Ortadoğu özelinde yoğunlaştırmıştır.

Ortadoğu’ya Bakış

Ortadoğu’nun iç içe geçmiş birçok sorunu barındırdığı bir gerçektir. Ancak, ne Ortadoğu ne de halkları, olumsuzluklarla özdeşleştirilmiş bir imaja mahkum edilmemelidir. Ortadoğu ülkeleri, halklarından aldıkları güçle ve iç dinamiklerini seferber ederek barışçıl bir kalkınma seferberliği başlatacak potansiyele sahiptir. Bölge halklarının bir arada yaşama iradesine, devletlerin egemenlik halklarına, bireylerin temel hak ve hürriyetlerine saygı, gerek ülkeler arasında gerek ulusal ölçekte kalıcı barışın ve huzurun temin edilmesinin ön şartıdır. Ortadoğu’daki sorunların kavranmasında adil ve gerçekçi çözümler üzerinde durulması, uzlaşmacı inisiyatifleri cesaretlendirecektir. Söz konusu çerçevede, Türkiye, yakın çevresinde bölgesel istikrar ve refahın kök salması için yapıcı katkılarına sürdürmelidir. Cepheleşen eksenlere dâhil olmadan, taraflar arasında diyalogun tesisini kolaylaştırmaya devam etmesi, tutarlı ve uzlaşmacı politikalarıyla sağladığı uluslararası desteği en etkili biçimde değerlendirebilmesi bölge devletlerinin ve halklarının ortak menfaatidir.

Bir Düşünce Kuruluşu Olarak ORSAM’ın Çalışmaları

ORSAM, Ortadoğu algımasına uygun olarak, uluslararası politika konularının daha sağlıklı kavranması ve uygun pozisyonların alınabilmesi amacıyla, kamuoyunu ve karar alma mekanizmalarına aydınlatıcı bilgiler sunar. Farklı hareket seçenekleri içeren fikirler üretir. Etkin çözüm önerileri oluşturabilmek için farklı disiplinlerden gelen, alanında yetkin araştırmacıların ve entelektüellerin nitelikli çalışmalarını teşvik eder. ORSAM; bölgesel gelişmeleri ve trendleri titizlikle irdeleyerek ilgililere ulaştırabilen güçlü bir yayım kapasitesine sahiptir. ORSAM, web sitesiyle, aylık Ortadoğu Analiz ve altı aylık Ortadoğu Etütleri dergileriyle, analizleriyle, raporlarıyla ve kitaplarıyla, ulusal ve uluslararası ölçekte Ortadoğu literatürünün gelişimini desteklemektedir. Bölge ülkelerinden devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve STK temsilcilerinin Türkiye’de konuk edilmesini kolaylaştırarak bilgi ve düşüncelerin gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır.

İçindekiler

Takdim.....	4
Giriş	5
Arab News	6
Asharq Al Awsat.....	7
Al Ahram	7
Khaleej Times.....	7
Saudi Gazette	7
Al-Mustakbel	10
Al Hayat	10
Ad-Dustour	11
Al Watan	11
Al Arab Al Yawm.....	12
All Voices	12
Syrian Computer Society.....	13
Political Cartoonist Index.....	14
Al Jazeera	15
Vukuat Al Urdun Al Youm.....	15

TAKDİM

12 Haziran 2011 tarihinde yapılan Genel Seçimler Türkiye’de olduğu kadar son on yılda yakın ilişkiler geliştirilen Ortadoğu ülkelerinde de yakı bulmuştur. Aralık 2010 tarihinde gündemi “Arap Baharı” adı ile anılmaya başlanan halk ayaklanmaları, Tunus ve Mısır’da uzun yıllardır ülkeyi yöneten iktidarların sona ermesi, Libya, Suriye ve Yemen’de kanlı bir hale dönüşen durumun yanı sıra, Türkiye’de 2011 Genel Seçimleri de bu gelişmelerin yanında kendine önemli bir yer bulmuştur. Ortadoğu’da önemli bir bölgesel aktör haline gelen Türkiye’de siyasi şekillenmeyi belirleyecek olan genel seçimler bölgesel politikaları da gayet yakından ilgilendirir hale gelmiştir.

Ortadoğu basını bu bağlamda Türkiye 2011 Genel Seçimlerini ilgiyle takip etmiş ve okurlara aktarmıştır. Köşe yazıları ve haber metinlerinin yanı sıra bu ilgi karikatürlerle de yansımıştır. Türkiye Genel Seçimlerinin ve sonuçlarının Ortadoğu’da yarattığı algıyı anlamak Ortadoğu kaynaklı medya organlarının takibiyle mümkün olacaktır. Ortadoğu’nun Türkiye algısı ve Türkiye siyasi hayatındaki önemli bir unsur sayılan Genel Seçimlere ve sonuçlarına yaklaşımı önümüzdeki dönemde Türkiye’nin Ortadoğu politikalarının şekillendirilmesinde ve yönetilmesinde önemli bir kaynak olarak kullanılabilir.

ORSAM olarak biz de yaşananları her boyutuyla yakinen incelemek gayretindeyiz. Bu bağlamda 12 Haziran 2011 tarihinde gerçekleştirilen Genel Seçimlerin bölgedeki yansımalarını, nasıl yorumlandığını ve çizgiye nasıl yansıdığını ORSAM Ortadoğu Uzman Yardımcısı Nebahat Tanrıverdi O’nun derlediği karikatürler vasıtasıyla ilginize sunuyoruz.

Yeni çalışmalarda buluşmak dileğiyle.

Hasan Kanbolat
ORSAM Başkanı

Hazırlayan: Nebahat Tanrıverdi O
ORSAM Ortadoğu Uzman Yardımcısı

KARİKATÜRLERİN DİLİNDEN 2011 TÜRKİYE GENEL SEÇİMLERİNİN ORTADOĞU'DAKİ YANSIMALARI

12 Haziran 2011 tarihinde Türkiye'de Genel Seçimler yapılmıştır. Son on yılda Türkiye'nin daha aktif bir dış politika izlediği Ortadoğu ülkelerinin Türkiye iç politikasındaki gelişmelere daha ilgili olduğu görülmektedir. Bu bağlamda Genel Seçimler de bu ilgiden payını almış ve Ortadoğu basınında geniş yer bulmuştur.

Bu bağlamda Türkiye 2011 Genel Seçimleri Körfez'den Levant'a kadar pek çok yayın organında yer almıştır. Yorum ve haberlerin dışında karikatürlere de yansıyan bu ilginin çeşitli şekillerde ortaya çıktığı görülmektedir. Karikatürlerde AK Parti'nin ve Başbakan Erdoğan'ın başat aktör ve simge olarak yer aldığını söylemek mümkündür. bu çerçevede Başbakan Erdoğan ve AK Parti imgesinin çok bağlantılı olduğu ve Başbakan Erdoğan'ın öne geçtiği tespitini yapmak mümkündür. Öte yandan seçimlerde Başbakan Erdoğan'ın kendisiyle yarıştığını gösteren imgelerin çokluğu, Erdoğan'ın önemli bir siyasi aktör olarak kabul görüldüğü Türkiye algısında önemli bir hususu oluşturmaktadır.

Başbakan Erdoğan ve AK Parti'nin zaferi olarak yansıyan seçim sonuçlarında ön plana çıkan bir diğer unsur ise yeni anayasa ve Başkanlık sistemi tartışmalarıdır. Bu tartışmalarda karikatürlerde kendilerine yer bulmuşlardır. Bunun yanı sıra AK Parti'nin seçim zaferi değişim, reform, demokrasi, istikrar ve barış temaları ile birlikte işlenmiş ve bu temalara da bazı karikatürlerde askeri kurumlar ve laiklik de eklenmiştir. Ayrıca Türkiye'deki siyasi durumun ve yapının Ortadoğu rejimleri ile karşılaştırıldığı karikatürlere de rastlamak mümkündür.

Bu kapsamda Ortadoğu medyasından örneklerle hazırladığımız "Karikatürlerin Dilinden 2011 Türkiye Genel Seçimlerinin Ortadoğu Yansımaları" başlıklı çalışma yukarıda bahsedilen ilgiyi ve algıyı ortaya koymaktadır.

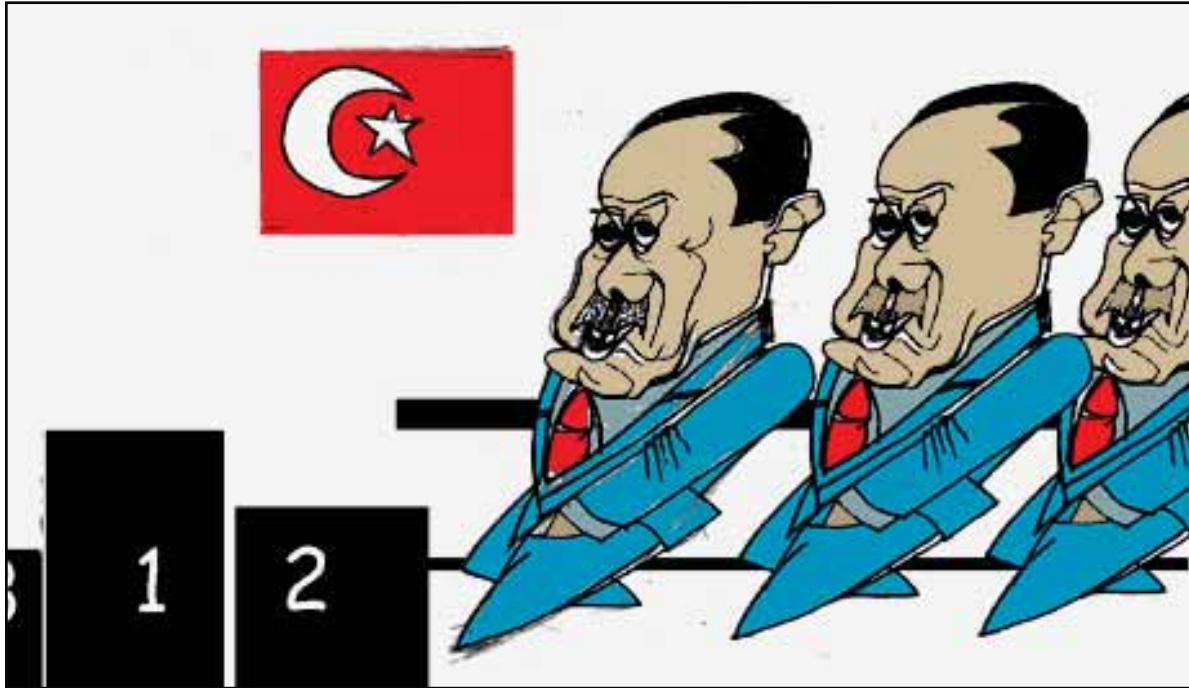
Arab News

Asharq Al Awsat

Al Ahram

Khaleej Times

Saudi Gazette

Ad-Dustour

Al Watan

Al Arab Al Yawm

All Voices

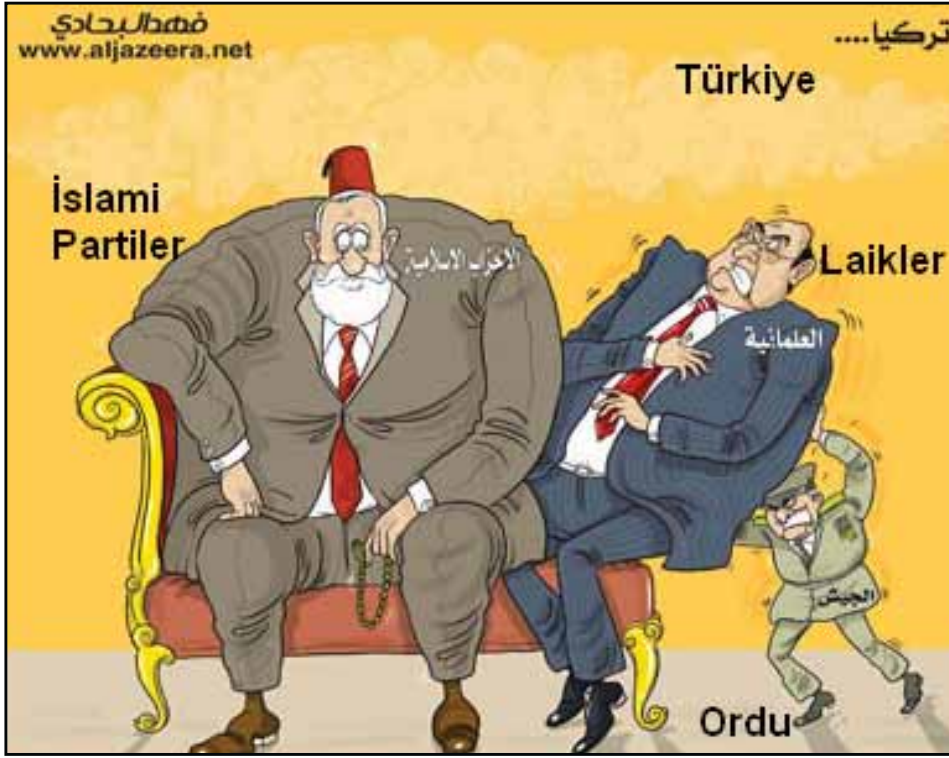
Syrian Computer Society

Political Cartoonist Index

Al Jazeera

Vukat Al Urdun Al Youm

ORSAM AKADEMİK KADROSU

Hasan Kanbolat	ORSAM Başkanı
Habib Hürmüzlü	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu
Doç. Dr. Harun Öztürkler	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu Ekonomileri - Afyon Kocatepe Üni.
Doç. Dr. Özlem Tür	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - ODTÜ
Doç. Dr. Veysel Ayhan	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Abant İzzet Baysal Üni.
Yrd. Doç. Dr. Esra Pakin Albayrakoğlu	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Namık Kemal Üni.
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şahin	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Gazi Üni.
Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmek	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Ahi Evran Üni.
Dr. Bayram Sinkaya	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Atatürk Üni.
Dr. Didem Danış	ORSAM Danışmanı, Ortadoğu - Galatasaray Üni.
Dr. Jale Nur Ece	ORSAM Danışmanı, Deniz Emniyeti ve Güvenliği
Dr. İlyas Kamalov	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Dr. Süreyya Yiğit	ORSAM Danışmanı, Avrasya
Ogün Duru	ORSAM Yönetici Editörü
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika
Bilgay Duman	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Oytun Orhan	ORSAM Uzmanı, Ortadoğu
Sercan Doğan	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nebahat Tanrıverdi	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Selen Tonkuş Kareem	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Uğur Çil	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu
Nazlı Ayhan	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
Leyla Melike Koçgündüz	ORSAM Uzman Yardımcısı, Ortadoğu & Projeler
Göknil Erbaş	ORSAM Uzman Yardımcısı, Karadeniz

ORSAM Su Araştırmaları Programı

Dr. Tuğba Evrim Maden	ORSAM Danışmanı, Hidropolitik, ORSAM Su Araştırmaları Programı - Aksaray Üni.
Dr. Seyfi Kılıç	ORSAM Danışmanı, Hidropolitik, ORSAM Su Araştırmaları Programı - Aksaray Üni.
Kamil Erdem Güler	ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı
Çağlayan Arslan	ORSAM Uzman Yardımcısı, ORSAM Su Araştırmaları Programı

ORSAM DANIŞMA KURULU

Dr. İsmet Abdülmecid	Irak Danışmanı Eski Başkanı
Prof. Dr. Hayati Aktaş	KTÜ Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı
Yrd. Doç. Dr. Esra Pakin Albayrakoğlu	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Muhamad Al Hamdani	Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı
Prof. Dr. Mosa Aziz Al-Mosawa	Bağdat Üniversitesi Rektörü
Hasan Alsancak	BP & BTC Türkiye, Enerji Güvenliği Direktörü
Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık	ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Prof. Dr. Ahat Andican	Devlet Eski Bakanı, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Dorayd A. Noori	Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Kültür Müsteşarı Yardımcısı
Prof. Dr. Tayyar Arı	Uludağ Üniversitesi U.İ.B. Başkanı
Prof. Dr. Mustafa Aydın	Kadir Has Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Ali Arslan	İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Ersel Aydın	Bilkent Üniversitesi Fulbright Genel Sekreteri
Başar Ay	Türkiye Tekstil Sanayii İşveren Sendikası Genel Sekreteri
Prof. Dr. Mustafa Aydın	Kadir Has Üniversitesi Rektörü
Doç. Dr. Ersel Aydın	Bilkent Ün., Fulbright Genel Sekreteri
Doç. Dr. Veysel Ayhan	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin Bağcı	ODTÜ U.İ.B. Başkanı
İtir Bağdadi	İzmir Ekonomi Üniversitesi
Prof. Dr. İdris Bal	Polis Akademisi ve Turgut Özal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ersan Başar	KTÜ Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölüm Başkanı
Kemal Beyatlı	Irak Türkmen Basın Konseyi Başkanı
Barbaros Binicioğlu	Ortadoğu Danışmanı
Prof. Dr. Ali Birinci	Türk Tarih Kurumu Başkanı
Doç. Dr. Mustafa Budak	Başbakanlık Devlet Arşivleri Gen. Md. Yrd.
E. Hava Orgeneral Ergin Celasin	23. Hava Kuvvetleri Komutanı
Volkan Çakır	ORSAM Danışmanı, Afrika
Doç. Dr. Mitat Çelikpala	Kadir Has Üniversitesi U.İ.B. Başkanı
Prof. Dr. Gökhan Çetinsaya	İstanbul Şehir Üniversitesi Rektörü
Dr. Didem Danış	ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Galatasaray Üniversitesi
Prof. Dr. Volkan Ediger	İzmir Ekonomi Üniversitesi
Prof. Dr. Cezmi Eraslan	Başbakanlık Atatürk Araştırma Merkezi Başkanı
Prof. Dr. Çağrı Erhan	Ankara Üniversitesi, ATAUM Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen
 Dr. Amer Hasan Fayyadh
 Mete Göknel
 Osman Göknel
 Timur Göknel
 Habib Hürmüzlü
 Numan Hazar
 Doç. Dr. Pınar İpek
 Dr. İlyas Kamalov
 Doç. Dr. Hasan Ali Karasar
 Doç. Dr. Şenol Kantarcı
 Selçuk Karaçay
 Doç. Dr. Z. Nilüfer Karacasulu
 Yrd. Doç. Dr. Şaban Kardeş
 Doç. Dr. Elif Hatun Kılıçbeyli
 Prof. Dr. Aleksandr Knyazev
 Prof. Dr. Erol Kurubaş
 Prof. Dr. Talip Küçükcan
 Arslan Kaya
 Dr. Hicran Kazancı
 İzzettin Kerküklü
 Doç. Dr. Mustafa Kibaroğlu
 Prof. Dr. Mahir Nakip
 Doç. Dr. Tarık Oğuzlu
 Prof. Dr. Çınar Özen
 Murat Özçelik
 Doç. Dr. Harun Öztürkler
 Dr. Bahadır Pehlivantürk
 Prof. Dr. Viktor Panin
 Prof. Dr. Suphi Saatçı
 Ersan Sarıkaya
 Dr. Bayram Sinkaya
 Doç. Dr. İbrahim Sirkeci
 Dr. Aleksandr Sotnichenko
 Dr. İrina Svistunova
 Doç. Dr. Mehmet Şahin
 Prof. Dr. Türel Yılmaz Şahin
 Mehmet Şüküroğlu
 Doç. Dr. Oktay Tanrısever
 Prof. Dr. Erol Taymaz
 Prof. Dr. Sabri Tekir
 Dr. Gönül Tol
 Doç. Dr. Özlem Tür
 M. Ragıp Vural
 Prof. Dr. Vatanyar Yagya
 Dr. Süreyya Yiğit

ORSAM Ortadanişmanı, Ahi Evren Üniv. U.İ.B. Başkanı
 Bağdat Üniv. Siyaset Bilimi Fakültesi Dekanı
 BOTAŞ Eski Genel Müdürü
 BTC ve NABUCCO Koordinatörü
 Beyrut Amerikan Üniversitesi Öğretim Üyesi
 Ortadoğu Danışmanı
 Emekli Büyükelçi
 Bilkent Üniversitesi
 ORSAM Avrasya Danışmanı
 Bilkent Üniversitesi
 Kırıkkale Üniversitesi
 Vodafone Genel Müdür Yardımcısı
 Dokuz Eylül Üniversitesi U.İ.B.
 TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
 Çukurova Üniversitesi
 Rus Slav Üniversitesi (Bişkek)
 Kırıkkale Üniversitesi U.İ.B. Başkanı
 Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü Müdürü
 KPMG, Yeminli Mali Müşavir
 ITC Türkiye Temsilcisi
 Kerkük Vakfı Başkanı
 Bilkent Üniversitesi
 Ahmet Yesevi Üniversitesi Rektör Vekili
 Bilkent Üniversitesi
 Ankara Üniversitesi S.B. Enstitüsü Müdürü
 Türkiye Cumhuriyeti Bağdat Büyükelçisi
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Afyon Kocatepe Üniversitesi
 TOBB ETÜ
 Pyatigorsk Üniversitesi
 Kerkük Vakfı Genel Sekreteri
 Türkmeneli TV - Kerkük
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Atatürk Üniversitesi
 Regent's College, Londra, Birleşik Krallık
 St. Petersburg Üniversitesi
 Moskova U.İ. Devlet Üniversitesi
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, Gazi Üniversitesi
 Gazi Üniversitesi U.İ.B.
 Enerji Uzmanı
 ODTÜ
 ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampüsü Rektör Yrd.
 İzmir Üniversitesi İ.İ.B.F. Dekanı
 MEI Türkiye Direktörü
 ORSAM Ortadoğu Danışmanı, ODTÜ
 2023 Dergisi Yayın Koordinatörü
 St. Petersburg Şehir Parlamentosu Milletvekili, St. Petersburg Üni.
 ORSAM Avrasya Danışmanı

ORTADOĞU ETÜTLERİ YAYIN KURULU

Meliha Benli Altunışık
 Bülent Aras
 Tayyar An
 İlker Aytürk
 Recep Boztemur
 Katerina Dalacoura
 F. Gregory Gause
 Fawaz Gerges
 Ahmet K. Han
 Raymond Hinnebusch
 Rosemary Hollis
 Bahgat Korany
 Peter Mandaville
 Emma Murphy

ODTÜ
 Dış İşleri Bakanlığı SAM Başkanı
 Uludağ Üniversitesi
 Bilkent Üniversitesi
 ODTÜ
 Londra Ekonomi Üniversitesi
 Vermont Üniversitesi, ABD
 Londra Ekonomi Üniversitesi
 İstanbul Üniversitesi
 St. Andrews Üniversitesi, Birleşik Krallık
 City Üniversitesi, Birleşik Krallık
 Durham Üniversitesi, Birleşik Krallık
 George Mason Üniversitesi, ABD
 Durham Üniversitesi, Birleşik Krallık

ORTADOĞU ANALİZ YAYIN KURULU

Prof. Dr. Meliha Benli Altunışık
 Hasan Kanbolat
 Doç. Dr. Hasan Ali Karasar
 Yrd. Doç. Dr. Serhat Erkmen

ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
 ORSAM Başkanı
 Bilkent Üniversitesi U.İ.B.
 ORSAM Danışmanı, Ahi Evran Üniv. U.İ.B. Başkanı

MithatpaŐa Caddesi 46/6 Kızılay-ANKARA
Tel: 0 (312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48
www.orsam.org.tr, orsam@orsam.org.tr